

ב"ה

קובץ

פלאות עדותיך

גליון ב'

ש"פ וארא

הערות וביאורים

מאת ההנהלה, השלוחים, והתלמידים
במתיבתא ד'קוראל ספרינגס

חברי המערכת:

יושב ראש: הת' מאיר לזרוב

הרה"ת חיים דוד יאנאווסקי	הת' משה רובין
הת' מנחם יוסף יצחק איגל	הת' יוסף יצחק הכהן כהן
הת' מרדכי פנחס רוזנצווייג	הת' ישראל בערנשטיין

Published and Copyright 2021 by:
MA'ARECHES CORAL SPRINGS

For questions, sponsorships, and ha'oros,
Please email us at: csaoros@gmail.com

פתח דבר

“הודו להוי' כי-טוב כי לעולם חסדו” ואין טוב אלא תורה”.

מתוך שבח והודי' להשי"ת הננו מתכבדים להגיש בפני קהל מחבבי תורה, רבנן ותלמידיהן, תלמידי התמימים אנ"ש והשלוחים, קובץ 'פלאות עדותיך' היו"ל ע"י ישיבתנו, ובו הערות, ביאורים ופולפולים, בנגלה, וחסידות, הלכה, מנהג ותורת רבינו.

נודע בשערים חביבותו הגדולה - שלא ניתנה להגביל לשיעורים - של כ"ק אדמו"ר לקובצי ההערות וחידו"ת שנדפסו ע"י תלמידי התמימים, שהוא פרי עמלם של התמימים, שמתניהם חגורים ולמלחמתה של תורה מוכנים, ומתוך התמדה ושקידה יגיעה והעמקה, צללו במים אדירים והעלו בידם דברים כבירים, חידושים נפלאים ועמוקים וכדבש הם מתוקים, ובעט על הנייר כתבוהו ועל מכבש הדפוס העלוהו, ליראי ה' ולחשבי שמו נרשמים ולעד ולעולמי עולמים נזכרים.

ובכן, מוציאים אנו לאור גליון זה הנקראת בשם “פלאות* עדותיך” (תהלים קיט², קכט) בתקוה חזקה שע"י גליון זה נזכה להביא לידי אור את פלאות תורתנו הק'.

ויהי רצון שכולנו, תמימים שלוחים ואנ"ש דעיר קוראל ספרינג'ס בתוך כל אחינו בית ישראל, נזכה להוסיף בלימוד התורה כרצון כ"ק אדמו"ר, ועי"ז נזכה לגרום נחת רוח רב לכ"ק אדמו"ר.

וזאת למודעי: שעברנו ועבדנו על תוכן ההערות והביאורים עד מקום שידינו משגת, הן בנוגע לתוכן והן בנוגע לטעויות הדפוס, אך “שגיאות מי יבין”. ובקשה על להבא, שכל מי שיש תחת ידו איזו הערה בכל תחומי התורה, יואיל נא בטובו לשלחם אלינו ע"מ לפרסמם בגליונות הבאים בעזרהי"ת לזכות בהם את הרבים, ועל מנת לעורר ולחזק בין כותלי הישיבה ובכל העיר את לימוד התורה בכלל, ובפרט כתיבת חידושי תורה.

ואנו תפילה שע"י העיון וההעמקה בלימוד התורה, נזכה להגילוי ד"תורה חדשה מאיתי תצא", ואמיתית הגילוי ד"פלאות עדותיך", ויקויים היעוד “ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים”, בביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו אמן.

המערכת

ב' שבט ועש"ק פ' וארא, ה'תשפ"א (ה' תהא שנת פלאות אראנו),
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע,
קוראל ספרינגס, פלארידא

¹ ובהתאם לנוטריקון של שנה זו המקובל בתוככי אנ"ש “תהא שנת פלאות אראנו”.

² בקשר עם מנהג חסידים לומר בכל יום את הפרק בתהילים המתאים למספר שנותיו של הרבי.

הלימוד דזמן ביעור חמץ

הת' דוד מאיער
תלמיד בשיעור ג'

איתא במכלתין (מסכת פסחים)¹ בביאור ההכרח שזמן ביעור חמץ הוא ביום י"ד ניסן דוקא: "רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם וכתוב כל מלאכה לא תעשו ומצינו להבערה שהיא אב מלאכה" ובפירש"י "וזו הבערה שלא לצורך היא והכתוב אסר מלאכה ביו"ט הלכך האי ראשון בארבעה עשר קאמר".

ובהמשך הגמרא: "אמר רבא שמע מינה דרבי עקיבא תלת שמע מינה אין ביעור חמץ אלא שריפה ושמע מינה הבערה לחלק יצאת ושמע מינה לא אמרינן הואיל והותרה הבערה לצורך הותרה נמי שלא לצורך".

והנה בפני יהושע על הגמרא לעיל איתא: "בזה נתיישב גם כן הא דקאמר ר"ע מצינו להבערה שהיא אב מלאכה ואי ס"ד דרחמנא אמר דוקא בראשון דהיינו ביו"ט עצמו א"כ גזירת הכתוב הוא שידחה יו"ט אע"כ כדפרישית דר"ע נמי סבר דראשון משמע נמי י"ד אלא דאסברא סמך כן נ"ל ודו"ק".

ולכאורה צריך ביאור קצת, שלפי דברי הפנ"י ששיטת ר"ע היא שמשמעות התיבות "יום ראשון" הוא יום י"ד ניסן, וזה שמביא הדין להבערה הוא רק לסמכו אסברה, מהי ההכרח בדברי רבא שלומד מתוך דברי רבי עקיבא כמה דינים במלאכת הבערה בשבת ויו"ט? הרי גם לשיטת ר"ע אם היה הלימוד רק מסברה זו, היה ענין של גזירת הכתוב, שיהי' מותר לשרוף החמץ ביו"ט. וא"כ איפוא לומדים לשיטת ר"ע שמלאכת הבערה אסור כ"כ ביו"ט?

וי"ל בפשטות שזה שמצד הסברה בעצמה היינו למדים גזירת הכתוב שצריכים לשרוף החמץ אף ביו"ט, הרי זו ענין של גזירת הכתוב. היינו שבאמת כל הדינים שלמדים במלאכת הבערה משיטת ר"ע הם אמיתיים ומוכרחים, וזה שיש מקום לומר גזירת הכתוב לדחות שיש לשרוף החמץ אף ביו"ט היינו למרות גדרים אלו ובאופן של גזירה.

ופשוט ולא באתי בזה אלא להעיר.

¹ דף ה, א
שם

שני גופין'

הת' מאיר לזרוב
שליח ביישיבה

ברמב"ם הלכות שגגות פרק ד" כתוב: "הבא על הזכור והביא זכור עליו בהעלם אחת אע"פ שהן שני גופין אינו חייב אלא חטאת אחת שנאמר "ואת זכר לא תשכב" השוכב והנשכב שם אחד הוא. וכן הבא על הבהמה והביא בהמה עליו בהעלם אחת אינו חייב אלא חטאת אחת עשו השוכב והנשכב בבהמה וזכור כבעילה אחת" ומשמע כאן שבמקרה של שני גופים של שני בני אדם, הוי עדיין עבירה אחת שחייב עליו קרבן חטאת אחת.

אבל לקמן בפרק ה' כתב: "מכאן אתה למד שזה שאמרו חכמים הבא על הזכור והביא זכור עליו בהעלם אחת חייב חטאת אחת במה דברים אמורים כשהיה אותו הזכור עצמו אבל אם היה זכור אחר בין שבא על שנים בין שבא על זה והביא זה עליו חייב על כל גוף וגוף והוא הדין בבא על הבהמה והביא בהמה עליו" דמשמע בהדיא, שבגופים מחולקים כן נעשים חייבים בחטאות יתירות, ודלא כבפרק ד' לעיל?

ואין לומר, שבפרק ד', כתב הרמב"ם כשיטת ר' ישמעאל^ה, ובפרק ג' פסק כשיטת ר' עקיבא^ה, כי מנא לן שהרמב"ם חזר על דבריו מפרק הקודם, ובפרט שהרמב"ם כתב את ספרו כולו כאחת ולא מצינו שהרמב"ם חזר משיטתו ממקום אחד למקום אחר בתוך ספרו היד החזקה.

אלא מוכרחים לומר שזה שהרמב"ם מבאר בפרק ד' ש"אע"פ שהן שני גופין אינו חייב אלא חטאת אחת" אין המדובר בשני גופין היינו שני גופי בני אדם, אלא המדובר שם הוא בגוף אדם אחד, וזה שכתב "שני גופין" היינו שני גופי מעשה, כי גוף המעשה של השוכב והנשכב במשכב זכור (וגם בהרבעת בהמה) הוא שונה לגמרי ואי"צ לתארו, ומוכן. ומה שכתב בפרק ה' שם מדובר בשני גופי בני אדם כמבואר שם בהדיא. ולכאורה פשוט.

ולעיר שעצ"ע באופן השתמשות התואר 'גוף אחד' 'שני גופין', שמפרק אחד להשני נעשה שינוי אם המדובר הוא שני גופי מעשה או שני גופים כפשוטו, שאין זה מתאים עם זה שבכלל הרמב"ם כתב ספרו באופן פשוט ומוסבר (כמו שרואים בהלכות שבת ובהלכות אישות שמפרט ומגדיר כל השמות שישתמש בהם בהמשך ההלכות באופן קבועי)

ואשמח אם אחד מקוראי הגיליון יעיר בזה

^ה בסוף הלכה א'

^י סוף הלכה ג'

^י כריתות ג,א

^ח שם

גילוי שם צבאות

הת' ישראל בערנשטיין
שליח בישיבה

במאמר ד"ה באתי לגני תשכ"א לכאורה יש להבהיר ענין שלכאורה פשוט. מבואר במאמר שזה ששם צבאות נתגלה רק על ידי הנביאים הוא משום ששם צבאות קשור עם מדת הנצח. וענין הנצח בעבודה הוא המלחמה עם עניני העולם (על ידי אתכפא ואתהפכא) לעשותם דירה לו ית' בתחתונים. וענין זה הותחל באופן עיקרי בימי הנביאים לאחר שנסתלקו כבר ה'דור דעה' ומנהיגה - משה רבינו כי בדורם היה ריבוי גילוי אלקות. בדורו של משה לא היה עדין צורך בשם צבאות, כי לא היה להם מלחמה אמיתית עם עניני העולם, ורק בימי הנביאים - שאז הותחל אמיתת המלחמה עם עניני העולם - הוצרך להיות הגילוי דכל האוצרות החמוסים ומכוסים מעין כל רואה. ואולי י"ל שזו הסיבה לגילוי דשם צבאות בזמן ההיא דוקא.

שם צבאות ומדת הוד

הת' חיים קפלן
תלמיד בשיעור ב'

In the מאמר of לגני from the תש"י brings from the ספר שערי אורה that the name צבאות has to do with both נצח and הוד, the פריערדיקע רבי also seemingly suggests that he will explain the connection of שם צבאות not only to נצח but to הוד as well in that he asks on the connection of שם צבאות to both of them: "וכן אי' בשערי אורה לרי"ג, דשם צבאות הוא בנו"ה ומשם נמשכות כל המלחמות שבעולם. וצ"ל מהו השייכות דמלחמה לנצח והוד שיהי' משם נמשכים כל המלחמות שבעולם"

Unfortunately I have not seen where in the מאמר it is explained what the name צבאות has to do with הוד and not even in the מאמר דרבי does it talk about this?

If anyone has any suggestions in understanding this, please print it in next week's הערות קובץ.

סיכום באתי לגני תשי"א (המשך)

הת' יוסף יצחק הג'ג'

תלמיד בשיעור ב'

As we stand in the days leading up to יו"ד שבט, many bochurim are preparing themselves by committing to memory at least one of the מאמרים of the רבי. We bring here a beautiful synopsis of the מאמר באתי לגני תשי"א, written by one of the bochurim in yeshiva, and printed in order to help his fellow bochurim achieve this goal. Presented here is a summary of the last 6 סעיפים, we hope it leads to increased learning by everyone.

סעיף ד'

- ❖ After we explain that the עיקר שכינה came down here, we say it is specifically in the בית המקדש & משכן
 - Like it says ושכנתי בתוכם
 - Through this the שכינה rests in every איד
- ❖ "צדיקים ירשו ארץ" = They inherit גן עדן because they bring level of עדן שוכן into the world
- ❖ The reason שכינה was down here is because ה' had a תאוה to have a home down here
 - The goal of אלטער רבי: the goal of השתלשלות cannot be for the higher עולמות
 - Because they are just a descent from what was before
 - גילוי אלקות is lower than that of עצמות
 - So why it would be for lower level?
 - The רבי מייטעלער says the creation of the world is an extension of עצמות
 - When you see a light, you see that there is a source of light
 - נבראים don't show that
 - So the reason that נבראים feel themselves to be separate is because they got the characteristics of עצמות
- ❖ And therefore ה' created this world so that through our עבודה of אתהפכא and אתכפיא we reveal אלקות in this world

סעיף ה'

- ❖ The **צדק צמח** brings two opinions of כלים
 - גילוי ההעלם
 - So then אצילות cannot be the reason for the world
 - יש מאין are כלים
 - Seemingly אצילות could potentially be a good reason to make world
 - But no, they are not really יש מאין
 - ◆ That is only in comparison to אור
 - ◆ But in comparison to רשימה it is גילוי ההעלם
 - There must be a purpose for עולם הזה הגשמי
- ❖ אור goes to אצילות when we do תורה ומצוות
 - Q: why doesn't אור come down here, if that's the purpose
 - A: the אור remains there in a box for safe keeping
- ❖ עולמות: purpose of השתלשלות רבי רש"ב
 - That would be a descent into a lower level because it's just a גילוי ההעלם
 - Rather it must be for עולם הזה where ה' desires
- ❖ שטות into שטות עבודה אתהפכא and אתכפא Through דירה בתחתונים makes a דקדושה

סעיף ו'

- ❖ The עיקר שכינה was down here
 - בית המקדש Specifically
 - עצי שיטים Which is made out of
 - Represents שטות בעולם הזה being turned over to שטות דקדושה
 - as ר' שמואל בר יצחק say about רז"ל
 - ביטול of עבודה This is
 - Higher than reasoning
- ❖ Just like ה', what he tells us to do He does Himself
 - So too the צדיקים give us חיות in our עבודה by doing it themselves
 - אהבת ישראל we see by Like
 - אלטער רבי: in middle of davening got wood to make soup for a new mother alone at home

- מיטעלער רבי: rolled up his sleeves showing that the man's dry up his skin
- צמח צדק: made sure to do גמ"ח before davening to give a yid business
- רבי מהר"ש: even though his time was so precious he went to Paris to tell a certain Jew that יין נסך stuffs up the heart and mind
- רבי רש"ב: went himself to Moscow to take care of a decree, not his brother, even though his brother spoke a better Russian
- פריערדיקע רבי: has many stories about dealing with those that were way lower than Him

סעיף ז'

- ❖ Through שטות דקדושה and אתהפכא אתכפיא we do what ה' intended that there should be a דירה בתחתונים
 - its greater than before because when we destroy it, it's in order to rebuild even greater
- ❖ Through אתכפיא there is revealed an אור which is equal in all worlds
 - this is a אור הסובב
 - עולמות doesn't mean around it means higher than סובב
- ❖ that's also why we say התלקות by a צדיק,
 - that's why the אלטער רבי compares the התלקות of a צדיק to פרה אדומה
 - ג' קליפות הטמאות פרה אדומה fixes even
 - So too, the התלקות of a צדיק is a replacement for פרה אדומה
 - בית המקדש of a צדיק is worse than destroying the התלקות
 - of the רביים doesn't mean leaving this world and going away, rather it still here in a way of רוממות
 - even though we didn't choose it, we're 7th generation and we need to elevate the שטות

סעיף ח'

- ❖ The התלקות of a צדיק is worse than the destruction of the בית המקדש
 - But it's in order to bring the higher אור down here

- ❖ The accomplishments in the 7th generation are built upon the accomplishments of the first generation which did what was needed
 - as it says "אל תקרי ויקרא אלא ויקריא"
 - if you want to be successful yourself you must help others
 - To make them not only know 'ה', but call out about him also
 - Not only that He's master *of the* world, but that 'ה' and the world are one

סעיף ט'

- ❖ When we look at it that way, we might wonder who are we to do the עבודה of the first generation
 - but we are שייך to a sliver of it because we are given נוחות from the רביים
- ❖ and through this עבודה we get higher גילויים, even higher than what was before חטא עץ הדעת
- ❖ פריערדיקער רבי will come speedily and redeem his flock
- ❖ that is the whole purpose of השתלשלות
 - עבירות fixing
 - צדיק of הסתלקות
 - when משיח comes
 - ה' אחד ושמו אחד
 - everything that needed to happen is all dependent on our עבודה
 - we shall see the רבי here בגשמיות

סיכום באתי לגני תשמ"א

הת' משה מרדכי יאנג
תלמיד בשיעור ב'

As we stand in the days leading up to יו"ד שבט, many bochurim are preparing themselves by committing to memory at least one of the מאמרים of the רבי. We bring here a beautiful synopsis of the מאמר באתי לגני תשמ"א, written by one of the bochurim in yeshiva, and printed in order to help his fellow bochurim achieve this goal. Presented here is a summary of the entire מאמר, we hope it leads to increased learning by everyone.

סעיף א'

The following is based on the mamar of the רבי for יו"ד שבט פריערדיקער רבי:

- ❖ The רבי says פריערדיקער רבי - "באתי לגני לגנוני" - that the שכינה's main place is down here
- ❖ 7 big עבירות pushed the שכינה away, and then 7 צדיקים brought it back
- ❖ משה who was 7th צדיק (and all 7th ones are special) was the one that brought it back down
- ❖ In order for the שכינה to stay here, ה' said that we should make a מקדש for the שכינה to rest
- ❖ The main point of the משכן is to take the עצי שיטים and make them into beams for the משכן, to take the שטות and שקר and use them for the משכן (= קדושה) & do it in a way that it's a permanent transformation & it stays strong afterwards & that's what a דירה בתחתונים is
- ❖ In order to make a דירה בתחתונים you need - צבאות ה' - the אידן (we were called this first by יציאת מצרים & it also refers to our daily עבודה of leaving our boundaries)
- ❖ In צבא there are 3 פירושים:
 - it means a soldier who gives up everything for his country or king
 - the נשמה only has a certain amount of time to serve ה' in this world

- the beauty of all colors coming together - to stand strong in unity

סעיף ב'

- ❖ The פריערדיקער רבי continues: the name צבאות is a holy name of Hashem that can't be erased
- ❖ To explain this: the אידן are a mirror of above, so if we are צבאות ה' then the same idea is above by Hashem
- ❖ The מדרש says if you want to know what to call ה' you must look at what ה' does. When ה' fights the רשעים he is called צבאות
- ❖ What does the פסוק of לעשות צדקה ומשפט mean? That ה' wanted the world to be a just place
- ❖ The name of צבאות is connected to נצח והוד & all wars in this world result from נצח והוד
- ❖ Whats the שייכות of war & נצח? The purpose of a war is to win (נצח) over the enemy
- ❖ The פריערדיקער רבי explains that during a war the king utilizes his treasures & gives them to the soldiers for them to win the war. So too by ה' - in our war to make a בתחתונים ה', דירה gives us all that we need.
- ❖ Why would the king give away his own treasure that has never been touched?
- ❖ In order for us to win the war, because his desire for us to win comes from deeper within his נפש than his desire and pleasure from treasures

סעיף ג'

- ❖ Who is ה' fighting? The bad is nothing to ה', it's not a war!
- ❖ The מהר"ש רבי explains that because אידן are a mirror of above, when we have a fight, ה' also has the fight in order to help us
- ❖ If we are a mirror of Hashem, how can we have the need to fight?
- ❖ The נשמה was fine before it came to this world but now it's job is to fix the world. This עבודה of fixing the world is the fight
- ❖ Through אתהפכא we come to אתכפיא, which is making the שקר into משכן of the קרשים
- ❖ And that's the war for which ה' gives us his treasures and even "life"

סעיף ד'

- ❖ The question is: what's the treasure in the king's vault? What's the idea of a treasure?
- ❖ The מגיד says it's for sure not gold and silver because a king doesn't care about that
- ❖ The treasure is the fear that the nations have for him & this is the king's deepest pleasure
- ❖ This explains what it says in the pasuk that יראת שמים is the עיקר of His treasure – this fear is referring to יראת בושת & awe of ה' greatness. Not fear of punishment
- ❖ The רבי adds that this fear of king is the entire existence of the king, as שום תשים עליך מלך פסוק חז"ל say on the – that the main thing is that you should fear him
- ❖ When we have full fear of king he is complete
- ❖ The גמרא says that all ה' has in this world is יראת שמים
- ❖ Like the פסוק says: מזה ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה
- ❖ And like the פסוק says in איוב: "ויראה ה' את יראתו" and in Greek הן means one
- ❖ רש"י says that יראה is יחידה in the world - referring to יראת שמים in the way of יחידה & when you have יראה on a level of יחידה it's like a soldier who's מוסר נפש & that will make you win the war
- ❖ The פריעדיקער רבי explains that יראה is connected to נצח as it says that נצח is ירושלים
- ❖ What's the idea of ירושלים?
 - 1) ה' יראה who called it אברהם
 - 2) the city was called שלם
 - Together the words make ירושלים/ יראה שלם - the complete fear
- ❖ היראה is the יראה that brings you to מסירת נפש in actuality

סעיף ה'

- ❖ יראה is connected to the ענין of נצח
- ❖ There's a פסוק that says: "נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם" This is referring to the advantage of מלכות דוד over שואל
- ❖ The idea that the king will give up all he has, is by מלכות דוד specifically because ה' served דוד with עול, but שואל served ה' with understanding
- ❖ קרבנות would rather you listen to him than to bring ה': פסוק

- ❖ This is similar to what it says in תער"ב that נצה means that we push ourselves to go against what we want
- ❖ Even though נצה is the lowest level, it affects the highest places like the צדק צמח explains "ומביא גואל לבני בניהם" (which refers to נצה (כתר) א-ל עליון (והוד)
- ❖ It says in זהר that נצה means מצח (-forehead) which is the idea of drawing down from מוחא סתימאה & עתיק
- ❖ What does this mean for us? That the נצה to go against our nature doesn't only apply to going against our שכל, feelings & talents, but it includes our holy nature. This type of נצה is true מסירת נפש
- ❖ Going out of רוחניות & רוחניות limitations start with the רוחניות & it will lead to the גשמיות until finally a full leaving our limitations = משיח coming

סעיף ו'

- ❖ ה' gives us the treasure in order for us to win the war
- ❖ מדת הנצה reaches the עצם of the king even higher than his own life
- ❖ To explain this: the point of creation was because of the desire for a דירה בתחתונים
- ❖ The אלטער רבי says that on a תאוה we don't ask questions, its *higher* than questions
- ❖ ה' wanted His home to be in the lowest place possible & for that the נשמה comes down to the world
- ❖ The נשמה comes down from above to serve ה' with action - the lowest כח & through the הנשמה ירידת it comes to a much higher level even reaching a place where there is no difference between ירידה and עלי
- ❖ The goal is that the תחתון should become a house for ה' - a house is where one lives in his entirety
- ❖ This is through our עבודה in the time of גלות where we wage war with the physical world
- ❖ The world is an ארץ צי', we are in a situation where we are thirsty for ה'
- ❖ The פריערדיקע רבי says that the בעל שם-טוב explains the continuation of the בקודש חזיתך: פסוק even when we are in ארץ ישראל we should desire to connect to ה' with the same passion as when we are in גלות
- ❖ We need אתהפכא & אתכפיא of עבודה to accomplish the מדת הנצה

- ❖ This will bring us to מסירת נפש, like a soldier who gives up his life for a higher purpose & when we do our part, אתערותא דלתתא, it arouses an אתערותא דלעילא
- ❖ 'ה's נצח is turned on & 'ה gives us all we need & this affects 'ה's deepest part

סעיף ז'

- ❖ Through this נצח we build ירושלים in רוחניות (= total יראה) & also in גשמיות
- ❖ We fight 'ה's war & משיח will come and last forever

מוקדש
לעילוי נשמת
פייגא רחל בת יצחק יהודה ע"ה

~

לכבוד היאהרצייט שלה

על ידי משפחתה שיחיו